

[Svend Haugaard.]

ikke kan tale åbent om alt inden for udenrigspolitik, og her tror jeg er underforstået, at vi fra dansk side sådan i det stille gør en indsats, som måske vil blive skadet i sin virkning, hvis vi taler for højt om den. Jeg har gerne villet tro, at noget sådant skete, og jeg har herunder også troet, at vi fra dansk side har givet USA besked om vore betænkeligheder ved udviklingen i Vietnam og især vore betænkeligheder ved bombningen, som sker, og som i høj grad rammer også civile mål og derved rammer en civil befolkning med nød og elendighed. Det er muligt, men også kun muligt, at man med meget lang tids militær indsats er i stand til at vinde en krig ad den vej, men samtidig risikerer man jo også, at det kan blive til en storkrig, og samtidig bliver man næsten sikker på, at man taber folket, fordi man ved bombningen bomber dem direkte ind i kommunismen.

Nu er påstanden om vor tilslutning altså fremsat fra amerikansk side, og så synes jeg, vi er nødt til enten at sige fra eller at finde os i, at tavsheden bliver opfattet som samtykke. Det er derfor, jeg har spurgt, om den højtærede udenrigsminister mener, at Danmark er medregnet blandt de 60-70 lande, og i så fald hvilke kommentarer det giver anledning til. Jeg har stillet mit spørgsmål ud fra et ønske om en klarere dansk stillingtagen, sådan at vi ikke bliver taget til indtægt for noget, der ikke dækker vore synspunkter.

Jeg håber, at svaret foreligger klart fra den højtærede udenrigsminister, inden han rejste, og så håber jeg i øvrigt, at der bliver lejlighed til senere hen i den udenrigsdebat, der er stillet os i udsigt, at komme tilbage til sagen.

Statsministeren (J. O. Krag): Det er nok klogt at vende tilbage til hele denne sag i en udenrigsdebat; jeg tror, det er meget svært inden for et spørgsmåls rammer at få givet virkelig udtømmende motiveringer såvel for spørgsmål som for svar.

Jeg kan sige, at regeringen ikke har søgt og heller ikke har til hensigt at søge amerikansk anerkendelse af vort standpunkt i Vietnamspørgsmålet, og derfor kan jeg ikke sige, hvorvidt den amerikanske udenrigsminister har regnet os med til et eller andet antal nationer, han mener støtter den amerikanske politik, eller han ikke har gjort det.

Det danske standpunkt er senest og i meget fyldig form kommet til udtryk i et skriftligt svar, udenrigsministeren har givet på et spørgsmål fra det ærede medlem hr. Poul Dam den 19. august i år. Det fremgår af dette svar, at den danske regering har givet udtryk for sine bekymringer over for USA, og det hedder videre i svaret:

„En løsning af konflikten bør ikke søges ad militær vej. Løsningen ligger imidlertid heller ikke i en ensidig amerikansk tilbagetrækning, som kun ville føre til, at Vietnam og det omliggende område ville komme under en anden stormagts politiske og militære dominering. En varig og for de lokale befolkninger tilfredsstillende løsning kan kun findes i forhandlinger uden forhåndsbetingelser, der tager deres udgangspunkt i Genèveaftalerne af 1954, og hvori alle interesserede parter, herunder Vietcong, må deltage. Til sådanne forhandlinger er i alt fald USA rede; andre parter i konflikten er det ikke og har afvist en række forsøg på kontakter til forberedelse af sådanne forhandlinger. Ansvar for, at en ordning tilvejebringes, må i første række påhvile de implicerede parter og de lande, der deltog i Genèvekonferencen i 1954.“

Jeg skal standse mit citat her; svaret, som vil kunne læses i Folketingstidende 1964-65 sp. 6398-99, er en hel del længere og går også ind på en både tilbageskuende og fremadskuende betragtning af mere langsigtet karakter over, hvad der egentlig er den dybereliggende årsag til, at konflikter af en karakter så beklagelig, så sørgelig som den, vi oplever i Vietnam, overhovedet opstår, og hvordan man ved en mere liberal holdning i god tid over for disse folk, over